

NOTAT FRA PROGRAMSTYRET KNYTTET TIL PROGRAMSENSORRAPPORT FOR **RUS303, RUS304 OG RUS350** VÅREN OG HØSTEN 2018

Dato for håndtering i programstyret: **13.03.2019**

Kommentarer fra programstyret:

Rapporten fra Tore Nettet, som er professor i russisk språkvitenskap ved UiT Norges arktiske universitet, ble godt mottatt av fagmiljøet. Den er grundig og konstruktiv, og den ble godkjent av programstyret uten anmerkninger. Nettet har tidligere evaluert fagets BA-nivå og masteremnene RUS301 og RUS302. I denne rapporten gir han en evaluering av RUS303 (Særemne i russisk språk-, litteratur eller kulturvitenskap), RUS304 (Fordypning i russisk litteraturvitenskap) og RUS350 (Masteroppgave i russisk). På møtet ble det uttrykt tilfredshet med at Nettet ikke bare har vurdert rent faglige aspekter, men også de aktuelle emnenes rammevilkår og utviklingspotensial.

I senere år har russiskfaget ved IF, delvis grunnet redusert bemanning, måttet skjære ned på antall undervisningstimer. Dette har også rammet masteremnene som blir evaluert i denne rapporten. Programsensor understreker, både i tilknytning til RUS303 og RUS304, viktigheten av å sette av nok undervisnings- og veiledningsressurser til å kunne opprettholde disse emnenes høye faglige ambisjonsnivå, et syn programstyret fullt ut deler.

Programsensor oppfordrer dessuten russiskfaget til å videreutvikle sin kompetanse innenfor studentaktive undervisningsformer og digitalisering og anvende denne kunnskapen også i mastergradskursene. Andre konkrete anbefalinger han kommer med, er å prioritere homogenitet og dybde fremfor heterogenitet og bredde i emnene på master, samt å opprettholde masterseminarene i RUS350, der prosjekt- og kapitelskisser legges frem og drøftes med medstudenter og ansatte.

Programstyret på russisk har satt stor pris på Tore Nettet's utførlige rapporter, og fagmiljøet vil i den grad ressursituasjonen tillater det følge opp de rådene og anbefalingene han kommer med.

Fagkoordinator: Brita Lotsberg Bryn

Dato: 03.06.2019

Årsrapport fra programsensor 2018

Av Tore Nasset, UiT Norges Arktiske Universitet

Programsensor for russisk ved Det humanistiske fakultet, UiB, 2015-2018.

Ifølge min kontrakt skulle jeg i år evaluere RUS304, RUS305 og RUS350, men i fjor ble det bestemt at jeg skulle ta RUS303 i stedet. Jeg har fått tilsendt to varianter av kurset, og jeg vil diskutere disse hver for seg. Den ene av RUS303-variantene er etter det jeg forstår, blitt tilbudt som RUS304, så dermed er dette kurset også dekket av rapporten. Etter det jeg har fått opplyst, er RUS305 aldri blitt tilbudt, og jeg kan følgelig ikke evaluere dette kurset. For RUS350 (masteroppgave i russisk) vil jeg bare knytte noen korte kommentarer til kursbeskrivelsen.

1. Evaluering av RUS303 («variant A»)/RUS304: Metafiksjon

1.1 Læremidler, studieopplegg, prøveordning/eksamen, undervisning

Da jeg i fjor evaluerte RUS301: Russisk språkhistorie og språkstruktur, beskrev jeg det som «ambisiøst og heterogent». Til sammenligning fremstår RUS303 som ambisiøst og homogent. La meg følge opp min kommentar fra i fjor til ambisjonsnivået. Jeg sa den gang at jeg tror det er uhyre viktig at UiB holder et høyt ambisjonsnivå i sine masteremner. Om UiB skal fortsette å ha et konkurransedyktig masterprogram i russisk, *må* man beholde et høyt ambisjonsnivå. Det betyr at institutt og fakultet må sette av tilstrekkelig med ressurser selv om man for tiden må regne med relativt små studentgrupper. Med «ressurser» tenker jeg først og fremst på undervisningsressurser. I kursevalueringen fra 2017 (da kurset ble tilbudt med koden RUS304) heter det at kurset er blitt gjennomført «med minimalt med undervisning – kun én enkelttime i uken». Det oppgis at de tre studentene som deltok, ga tilbakemelding om at undervisningsomfanget var «passe». Til tross for dette fremstår undervisningsomfanget som noe beskjedent når man tar i betraktning pensums omfang og vanskegrad. Jeg ville derfor foreslå å utvide dette til en dobbeltime i uken. I kursevalueringen fra 2017 tas det til orde for å øke veiledningstilbudet, og det er ikke vanskelig for meg å slutte meg til dette ønsket.

I tillegg til undervisningsressurser kan man også vurdere å investere i digitale ressurser for kurset. På dette området har russiskfaget ved UiB utviklet solid kompetanse, og det er naturlig å spørre hvordan denne kompetansen også kan komme mastergradsstudentene til nytte. Inspirert av ideene om «speilvendt klasserom» («flipped classroom») kunne man kanskje utvikle digitale ressurser som kunne støtte studentenes arbeid med noen av de skjønnlitterære tekstene? Eller kanskje arbeidet med de litteraturteoretiske artiklene kunne støttes vha. digitale læringsressurser? Jeg oppfordrer institutt og fakultet til å sette av ressurser og kollegene på russisk til å begynne idémýldringen.

Når det gjelder homogenitet/heterogenitet, er det litt forenklet to måter å organisere mastergradskurs på. Man kan prioritere bredde og legge opp ulike klassikere som man mener studentene bør kjenne til, eller man kan satse på smalere pensum som fokuserer på ett tema der fagmiljøet befinner seg ved forskningsfronten. I RUS301 er man gått nokså langt i retning av å prioritere bredde, og resultatet er blitt et vel heterogent kurs. RUS303 tar derimot utgangspunkt i et smalere emne, metafiksjon, og resultatet blir et mer homogent kurs. Det kan argumenteres for begge typer kurs, men selv ser jeg klart fordelene ved den smale og

homogene varianten, for den er etter mitt syn best egnet til å “bygge opp en vitenskapelig forståelse” hos studentene og dermed forberede dem til å skrive masteroppgave. Som lingvist har jeg ikke kompetanse til å vurdere detaljene ved kurset, men det er hevet over tvil at kurset gir studentene innsikt i sentrale verk i russisk litteraturhistorie i kombinasjon med relevant og nyere teoretisk litteratur. Det skulle gjøre dem godt forberedt til å ta fatt på å skrive masteroppgave i russisk litteratur.

1.2 Vurderingsprosessen og praktiseringen av karakterskalaen

Jeg har ikke fått tilgang på noen karakterstatistikk, men ettersom det er få studenter på emnet, er det uansett tvilsomt om karakterstatistikken vil kunne si oss noe av betydning.

Når det gjelder vurderingsprosessen, kombinerer kurset tre elementer: muntlig seminarinnlegg, skriftlig hjemmeoppgave og kunnskapsprøve. Selv om det ikke fremgår av de emneevalueringene jeg har mottatt, hvordan dette har fungert i praksis, virker det som en fornuftig kombinasjon som på en god måte bygger opp variert kompetanse hos studentene. De oppgavene jeg har fått tilsendt, forsterker dette inntrykket.

1.3 Særlige forhold

Jeg har ikke behov for å kommentere noen særlige forhold ved dette kurset.

2. Evaluering av RUS303 («variant B»): Språklig variasjon i russisk

Jeg har fått tilsendt materiale fra 2014, og min evaluering bygger kun på dette materialet.

2.1 Læremidler, studieopplegg, prøveordning/eksamen, undervisning

Dette er også et meget ambisiøst studieopplegg der studentene ifølge materialet jeg har fått tilsendt, skal få «fordypede kunnskaper om russisk språk og språksituasjon i dag», skal oppøve «en kritisk og selvstendig holdning til lærestoffet og teoretisk innsikt», samt få «trening i akademisk fremstillingsform på russisk og norsk både skriftlig og muntlig».

Pensum fremstår som omfattende og ambisiøst, men som jeg har vært inne på ovenfor, er det viktig å holde ambisjonsnivået oppe. Selv om emnet søker å gi en bred oversikt over språksituasjonen i dagens Russland, er pensum fokusert nok til at det bør være mulig å rekke over alt sammen i et 15 poengs kurs.

Min eneste kritiske merknad er at undervisningsomfanget synes beskjedent i forhold til det ambisiøse studieopplegget. En dobbeltime per uke i 12 uker virker for tynt. Eksempelvis avsettes det bare én dobbeltime til et «lynkurs i russisk dialektologi». Man kan selvsagt diskutere hvor viktig dialektologien er i russisk språkvitenskap, men når jeg ser at hele seks av elleve oppgaver i kunnskapsprøven fra 2014 handler om dialektologi, og at oppgavene forutsetter at studentene har tilegnet seg relativt avanserte og detaljerte kunnskaper om for eksempel ulike typer vokalreduksjon, virker det som det er lite samsvar mellom undervisningstilbudet og kravet til kunnskapene studentene skal tilegne seg. Ettersom jeg *ikke* vil anbefale å senke ambisjonsnivået, vil jeg foreslå at man vurderer å gi mer undervisning i dette kurset. Samtidig vil jeg foreslå at man vurderer om digitale ressurser kan hjelpe på situasjonen.

2.2 Vurderingsprosessen og praktiseringen av karakterskalaen

Jeg har ikke fått tilsendt karakterstatistikk, og det er også tvilsomt om den ville kunne fortalt oss noe, ettersom det er få studenter på emnet.

Vurderingsprosessen er basert på mappeevaluering, der mappen består av to skriftlige hjemmeoppgaver (én på norsk, én på russisk, den siste basert på muntlig presentasjon) og en skriftlig kunnskapsprøve (3 timer). Dette virker som en fornuftig blanding som støtter opp under læringsmålene. Ikke minst er det flott at studentene får trening både i å skrive essay og holde faglig presentasjon på russisk.

2.3 Særlige forhold

Jeg har fått tilsendt fem korte refleksjonsnotater der studentene blir bedt om å beskrive sine forventninger og kommentere overførbare ferdigheter fra kurset. Jeg får inntrykk av at alle studentene har god motivasjon for å lære om språklig variasjon i russisk, og en av dem nevner spesielt at han/hun er interessert i forskjellene mellom Russland og Norge når det gjelder språklig variasjon. En av studentene skriver at han/hun *ikke* ønsker seg forelesninger som gjenforteller pensum, men som i stedet er «preget av en tydelig retning og driv». Her berører studenten et viktig problem, nemlig hva som skal prioriteres når undervisningsressursene er knappe. Det er i slike situasjoner fristende å legge vekt på å forklare hovedpunkter i pensum, noe som kanskje kan gå ut over den «retning» og det «driv» studenten etterlyser. Når det gjelder overførbare ferdigheter, nevner de fleste trening i akademisk skriving på russisk. Her er det om å gjøre at det settes av nok ressurser til veiledning, slik at studentene kan få den hjelp de trenger til å utvikle ferdighetene sine.

3. Evaluering av RUS350: Masteroppgave i russisk

Det er begrenset hvor mye jeg kan si om masteroppgaven, ettersom dette ikke er et kurs med vanlig undervisning/studieopplegg. Jeg har fått oppgitt at det i tilknytning til masteroppgaven organiseres et seminar med fire møter i semesteret der det fremlegges prosjekt- og kapitelskisser til diskusjon, samt at man diskuterer ulike temaer som er relevante for oppgaveskriving generelt. Dette er et utmerket tiltak som det er all grunn til å tro har gunstig effekt på masteroppgavenes kvalitet. Jeg vil derfor UiB til å fortsette denne tradisjonen.

Et klassisk problem er å få mastergradstudenter til å bestemme seg for tema og problemstilling tidlig nok i studiet. Venter man til det semesteret man for alvor skal begynne skrivingen, går ofte halve semesteret før man er klar til å gå i gang. Det er derfor prisverdig at emnebeskrivelsen på nett for RUS350 oppfordrer studentene «til å delta på masterseminar fra første semester av, og til å leggje fram eit tema for masteroppgåva, diskutere dette med faglærarane og skrive under ein rettleiingskontrakt så tidleg som mogleg i andre semester». Jeg vil be fagmiljøet vurdere om dette ikke bør formuleres som et absolutt krav, ikke bare som en oppfordring.

4. Konklusjon

Når jeg med dette avslutter min siste rapport som programsensor, vil jeg kort fokusere på to hovedpoenger. Her vil jeg i noen grad gjenta momenter fra tidligere rapporter. Det ber jeg

ikke om unnskyldning for, ettersom jeg har grunn til å tro at problemstillingene fortsatt er aktuelle og relevante:

1. Jeg ber UiB om å sette av tilstrekkelige undervisningsressurser til masteremner; selv i en tid med relativt svak rekruttering til russiskfaget i Norge vil dette være en god investering på lang sikt.
2. Jeg oppfordrer UiB til å vurdere hvordan den kompetansen fagmiljøet har tilegnet seg innenfor digitalisering, kan anvendes på mastergradskursene.